

TRUMPA MOKINIŲ KŪRYBINIŲ IR TIRIAMŲJŲ DARBŲ KONKURSO „MANO ŽVILGSNIS Į SUPANTĮ PASAULĮ“ VEIKLOS 1999 – 2012 m. APŽVALGA

Irena Stankevičienė, Julija Baniukevič

Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras

El. paštas: irena.stankevicienne@lmitkc.lt, julija.baniukevic@lmitkc.lt

Laimutė Salickaitė-Bunikienė

Drūkšių ekologinio ugdymo mokykla

El. paštas: laimute@deum.info

Įvadas

2002 m., apžvelgdami neformaliojo gamtamokslinio ugdymo įtaką mokinių chemijos mokslinių darbų konkursų raidai, turiniui ir pasiekimams, rašėme (L. Salickaitė-Bunikienė ir kt, 2002), kad pirmieji mokinių chemijos mokslinių tiriamųjų darbų konkursai įvyko 1984 m. ir 1986 m. Jie tuo metu buvo vadinami respublikinėmis jaunųjų chemikų konferencijomis. Nuo 1988 m. iki 1996 m. respublikinės jaunųjų chemikų konferencijos vyko kas dvejus metus. Dalyvių skaičius šiose konferencijose labai varijavo, tačiau niekada nebuvo didelis. Pati didžiausia (25 pranešimai) konferencija įvyko 1994 m. Augant dalyvių skaičiui tapo aišku, kad konferencijos darbą reikia organizuoti keliose sekcijose. Tokie Lietuvos mokinių mokslinės techninės kūrybos konkursai vyko kasmet (1996 m. ir 1997 m.). 1998 m. buvo organizuojami nacionaliniai jaunųjų mokslininkų konkursai, kuriuose darbas vyko pagrindinėse dviejose sekcijose: Eksperimentinės chemijos ir Cheminių aplinkosaugos aspektų. Bėgant metams darbų temos darėsi vis įvairesnės. Iki 2001 m. (imtinai) visus mokinių pateiktus konkursams darbus galima suskirstyti į dešimt pagrindinių krypčių: oro užterštumo, ežerų, upių, tvenkinių, šulinių, dirvožemio, maisto produktų tyrimai, atliekų perdirbimo ir tvarkymo technologijos, chemija gyvojoje gamtoje, chemija buityje, keramikoje ir kiti darbai.

Mokinius tiriamajai veiklai skatino atsivėrusios naujos galimybės, nes nuo 1997 metų Lietuvos mokyklų mokiniai pradėjo dalyvauti Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurse. Šie konkursai, į kuriuos suvažiuoja patys kūrybiškiausi ir talentingiausi mokiniai iš įvairių Europos šalių, buvo ir yra tarsi savotiškos kūrybinės dirbtuvės, naujų pažinčių, idėjų, diskusijų ir racionalių, veiksmingų mokslo problemų sprendimo būdų paieškų laikas.

Lietuvos Respublikai įstojus į Europos Sąjungą, šie konkursai tapo Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų nacionalinio etapo konkursais. Jų pagrindiniai tikslai – skatinti jaunimą kurti, padėti atskleisti prigimtines galias, stebėti jų raišką, skleisti gamtos, technikos, humanitarinių ir socialinių mokslų žinias, formuoti mokslinio mąstymo ir tiriamojo darbo įgūdžius, atrinkti geriausius darbus Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkur-

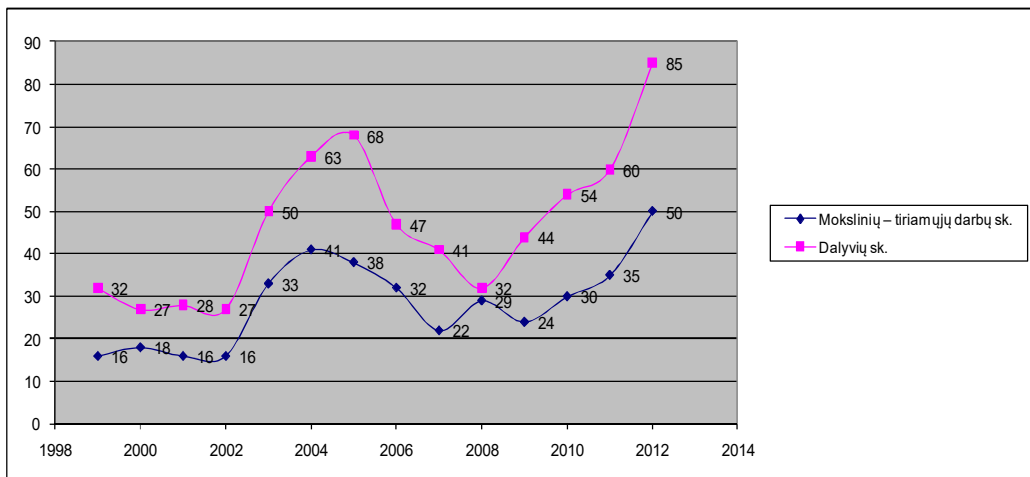
sui. Dažniausiai mokinių pasirenkamos darbų temos yra iš biomedicinos, chemijos, technologijų, informatikos, fizikos, astronomijos, biologijos mokslų sričių. Taip pat būna nemažai darbų iš ekologijos, visuomenės sveikatos, aplinkotyros, inžinerijos, etnologijos ir kt. mokslų šakų. Pastebima tendencija: tokių renginių dalyviai, įgiję daugiau naujų žinių ir pasitikėjimo savimi, tolimesnėms studijoms renkasi gamtos mokslus ir ryžtasi eiti nelengvu, bet įdomiu ir prasmingu mokslininko kūrėjo keliu, Kiti įgyja inžinieriaus, mediko ar kitą jų suprastą ir asmeninę savastį atitinkančią specialybę.

Konkurso „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ idėjos gimimas, raida ir rezultatai.

Maždaug apie 1998 metus mes pradėjome galvoti, kad reikėtų dar vieno konkurso, kuris būtų skirtas žemesniųjų klasių mokinių darbams. Prasmingas ir ankstyvas kūrybinis darbas ugdo vaizduotę, gebėjimus, savo talentų pažinimą, brandina pasitikėjimo savimi daigus. Dalyvavimas darbų pristatymų renginiuose dar labiau plečia akiratį, padeda išryškėti polinkiui į vieną ar kitą mokslo ir pažinimo sritį. O kartu tai būtų ir įžanga rimtam ruošimuisi ateityje dalyvauti Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų nacionalinio etapo konkurse. Be to, kur kas plačiau ir giliau galėtų išsiplėsti šiame konkurse dalyvaujančių mokyklų geografija, dalyvių skaičius.

Žodis „konkursas“ (lot. *concursum*) tarptautinių žodžių žodyne (red. Ch. Lemchenas, 1969) apibūdinamas kaip reiškiantis suėjimą, suplaukimą, susirėmimą, lenktyniavimą, varžybas, kurių tikslas – išskirti geriausius dalyvius iš visų, kurie dalyvauja viename ar kitame šią sąvoką apibūdinčiame procese. Tai griežtas ir labai sausas apibūdinimas. Ilgai galvojome, ar jis taikytinas tiems jauniausiems *moksliukams*. Juk jų darbai – tarsi maži, dailūs langeliai, atsiveriantys į begalinį mokslo ir pažinimo pasaulį. Turbūt neapsirikome, kai naująjį konkursą apibendrintai ir netgi simboliškai pavadino *žvilgsniu* – visas jo pavadinimas yra „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“. Ir, kaip matysite vėliau, pastaraisiais metais šis jauniems *moksliukams* skirtas konkursas per 14 metų išaugo į visų klasių, t. y. įvairaus amžiaus mokinių atliktų darbų konkursą.

1999 metais įvyko pirmasis, daug jaudulio ir susirūpinimo sukėlęs konkursas. Rūpėjo, ar patiks mokiniams ir jų mokytojams mūsų suformuluoti konkurso tikslai (suprasti supančio pasaulio sudėtingumą ir harmoniją, suvokti žmogų kaip gamtos dalelę, formuoti mokslinio mąstymo ir tyrimo įgūdžius, gebėti naudotis pagrindiniais mokslinio tyrimo metodais, išmokti susirasti informaciją, ją kaupti, apdoroti ir perteikti kitiems), ar pavyks sutelkti juos kūrybiniam darbui ir dalyvavimui pačiame konkurse. Pavyko (1 pav.).

1 pav. Konkurso „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ raida per 14 metų laikotarpį

Nors konkurso „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ kreivė yra ryškiai pulsuojanti, bet viltingai ir tvirtai kyla į viršų. Jau pačioje pradžioje kurdami konkurso nuostatus numatėme, kad jame galėtų dalyvauti 1–12 klasių mokiniai. Tai irgi vėliau pasiteisino. Mokiniai konkursui galėjo pateikti įvairius gamtos tyrimus, stebėjimų duomenis, praktinius darbus, susijusius su medžiagomis ir jų kitimais, aprašymus, pačių pagamintas vaizdines priemones, sukurtus prietaisus ir kt. Atliekamo tiriamojo darbo autoriais galėjo ir gali būti 1 ar 2 mokiniai. Konkursui pateikiama medžiaga turėjo būti tinkamai apipavidalinta, parengta pristatyti stende.

Dabar jau įdomu prisiminti, kokius darbus ir kokiomis temomis pristatė mokiniai pirmaisiais konkurso gyvavimo metais. Pavyzdžiui, 2000 m. Vilniaus Naugarduko vidurinės mokyklos penktokai Vika Karpova ir Dima Kumpanas patys pagamino įvairiausių klijų, kurie savo tvirtumu tikrai nenusileido pirktiniams. O Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro mokinys Lukas Baranauskas pagamino cheminį „termometrą“ iš kamparo. Jis pasinaudojo kamparo tirpalo savybe atšalus sudaryti labai gražius kristaliukus, kurie panašūs į mažytes plunksnes. Kuo lauke būna šalčiau, tuo plunksnelių susidaro daugiau. Įdomiai mokiniai pavasarį vertino savo kiemo mokyklos ar darželio aplinką. „Kiek šiukšlių slepiasi po sniegu!“ – stebėjosi jie. Todėl Vilniaus Žirmūnų mokyklos mokiniai nutarė savo jėgomis sutvarkyti mokyklos aplinką. Gintarė Garunkštytė su savo klasės drauge visa tai aprašė. Jos ištyrė šiukšles, nustatė, kokių pasitaiko daugiausia. Visas jas surūšiojo ir pasvėrė. Pasiremdamos savo duomenimis parodė, kad mokyklos aplinka labiausiai buvo užteršta popieriukais nuo saldainių, kramtomosios gumos, ledų, pakeliais nuo sulčių, kitomis pakuotėmis, popieriaus skiautėmis ir nuorūkomis. Kitos šiukšlės buvo stiklas, plastmasė, metalas, skudurai. Jų nuomone, visa tai surūšiojus ir perdirbus galima pagaminti daug naudingų daiktų. Mokiniai, apsilankę Širvintų atliekų perdirbimo įmonėje, pamatė, kaip perdirbimo procesas vyksta realiai. Visi konkurso dalyviai buvo labai patenkinti konkursu ir galimybe pasidalyti savo stebėjimais, patirtimi, idėjomis.

2001 m. buvo daug su chemija ir ekologija susijusių darbų. Pvz., Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro chemijos būrelio narys Gintas Zajančkovskis ir Giedrius Perevičius kelis mėnesius Vilniuje matavo kritulių rūgštingumą. Pasirodo, pučiant vėjui nuo Gariūnų (vakarų vėjų kryptis), ant Vilniaus lyja arba krinta snaigės, rūgštesnės už pomidorų sultis. Tai atsitinka dėl didelio kiekio automobilių ir Elektrėnų šiluminės elektrinės išmetamų dujų, kurios, ištirpusios lietuje, pavirsta rūgštimis. Mokiniai aiškino, kad šios rūgštys labai kenkia ne tik žmogui, augalijai, bet ardo metalą ir betoną. Du to paties būrelio mokiniai Aurimas Mažylis ir Vytautas Micka tyrinėjo įvairių bulvių krakmolingumą. Jie manė, kad jų tyrimas ypač naudingas šeiminkams, kad jos žinotų, kokios veislės bulves reikia pirkti didžkukuliams, o kokios labiau tinka virti vakarienei.

Kiti jaunieji chemikai norėjo įrodyti, kad ne viskas sveika, kas vaikus vilioja ryškiomis spalvomis. Jie tyrinėjo įvairių rūšių limonadą, saldinius, kramtomąją gumą. Pasirodo, kad daugelis jų tinka audiniams dažyti ir geriau tų produktų nei valgyti, nei gerti.

Net sunku patikėti, kiek daug gali nuveikti mokiniai, įgyvendindami savo idėjas. Pvz., tyrinėjami gyvenamąją aplinką jie, padedami mokytojų, įtraukia į darbą netgi dalį mokyklos bendruomenės (Vilniaus Žirmūnų vidurinės mokyklos projektas „Išvalykime pasaulį“ ir Vilniaus r. Marijampolio vidurinės mokyklos darbas „Vandens lašelis“). Tai išsamūs, platūs darbai, atlikti daugelio mokinių pastangomis. Tokioms temoms gvildinti reikalingos vietos gyventojų apklausos, statistiniai tyrimai ir pačių jauniausiųjų mokinių rašiniai nagrinėjama tema.

Darbuose buvo pažvelgta į kasdienę mūsų aplinką – tai fotografija, įvairių firmų, mineralinio vandens sudėtis, automobilių išmetami teršalai, populiariausių baliklių poveikis audiniams ir kt. Teorinio pobūdžio temos – Vilnelės tyrimai, cheminis „laikrodis“ ir „termometras“. Mokiniai patys sukonstravo, patobulino kai kuriuos prietaisus, kad galėtų tirti buitines elektronines ir neelektronines medžiagas, metalų aktyvumą.

2001 m. nugalėtojomis tapo Birutė Masaitytė ir Aliona Šlyčkova iš Simono Daukanto vidurinės mokyklos su darbu „Augalų fitoncininių savybių tyrimas“ (vadovė mokytoja Rita Makarskaitė), tyrusios kvapiųjų augalų fitoncininių įtaką pipirinės sėklų dygimui, Rasa Urbonavičiūtė, Neringa Ališauskaitė ir Jurgita Janonytė iš Gabijos gimnazijos su darbu „Kokybinė analizė ir jos svarba gyvenime“ (vad. Mokytoja Rožė Beinorienė), ieškojusios įvairių metalų jonų mokyklos valgyklos maiste, ir Agnė Zalanskaitė su darbu „Skirtingų kristalų augimo greičiai“ iš RMTKR (vad. Rima Bareikaitė ir Irena Stankevičienė), fotografavusi ir matavusi po mikroskopu augančius įvairių druskų kristalus.

Galima būtų kalbėti apie kiekvienus konkurso metus. Mokiniai sugeba nustebinti idėjų originalumu, pastabumu, užsidegimu ir motyvacija dirbti. Tiriamasis darbas ir dalyvavimas konkurse jiems yra smagus ir naudingas laisvalaikio leidimo būdas, suteikiantis papildomų žinių ir naudingos patirties.

2 pav. Vilniaus „Šviesos“ pradinės mokyklos 4 kl. mokinių darbas „Dažomosios medžiagos saldumynuose ir vaisvandeniuose“ temos aktualumu nenusileidžia ir vyresnių konkurso dalyvių darbams. Ketvirtokų darbas ir jų pagaminta vaizdinė priemonė pelnė specialų simpatijų prizą

Pastaraisiais metais ypač išsiplėtė konkurso dalyvių geografija. Per 14 konkurso gyvavimo metų mokiniai buvo atvykę iš Alytaus, Jurbarko, Kauno miesto, Kauno rajono, Lazdijų, Panevėžio, Panevėžio rajono, Šiaulių rajono, Šilalės, Varėnos rajono, Vilniaus, Vilniaus rajono, Kretingos, Telšių, Vilkaviškio, Joniškėlio, Kėdainių, Pasvalio, Raseinių, Elektrėnų, Širvintų. Atsirado sudėtingesnių temų ir daug įvairių žinių, eksperimentų, tyrimų, kūrybiškumo reikalaujančių darbų. Pvz., net patys jauniausieji konkurso dalyviai stebėjo savo ir draugų mitybos įpročius, domėjosi senelio rūsio fauna ir skrynios turiniu, aplinkos vabzdžiais ir net fenologiniais reiškiniais. Šeštų–aštuntų klasių mokiniai tyrė medžio bioenergetinę įtaką žmogui, domėjosi bestuburių pasaulio įvairove, fiziniu bendraamžių aktyvumu, triukšmo lygiu mokykloje. Vyriausieji tyrė vandens bakterijas ir flavonoidų antibakterines savybes, sintetino elektrai laidžius polimerus, kūrė ekologiškus augalinius dažiklius.

Norisi pasidžiaugti gausiu 2012 m. laureatų būriu, apimančiu visus mokyklinio amžiaus tarpsnius, pasidžiaugti mokinių įgyvendintomis arba tęstini pobūdį turinčiomis idėjomis ir darbais. Tai Varėnos r. Matuizų vidurinės mokyklos mokytojos Svetlanos Varanauskienės mokiniai: **Kamilė Keršytė** ir **Evelina Graževičiūtė** (2 kl., darbas „Ekologiškos beržo dovanos“), **Silvija Keršytė** (6 kl.) ir **Vidmantas Varanauskas** (7 kl.), darbas „Vandens meškučiai, arba samanų paršiukai“; Vilniaus šv. Kristoforo progimnazijos mokytojos Vandutės Šlionskienės mokinės: **Rasa Masiliūnaitė** ir **Barbora Groblytė** (2 kl., darbas „Česnako, citrinos ir svogūno poveikis maisto šviežumui“); Lazdijų darželio mokyklos „Kregždutė“ mokytojos Rasos Bareikienės mokinė **Liucija Eidukaitytė** (3 kl., „Senelio Jono bulvių rūsio fauna“); Širvintų pradinės mokyklos mokytojos Rūtos Tamašauskaitės mokinys **Džiugas Tamašauskas** (4 kl., darbai „Amalasyra – augalas, kuris auga ant kitų medžių“ ir „Kodėl išnyko dinosaurai?“); Lietuvos mokinių informavimo ir

techninės kūrybos centro meninių technologijų būrelio narys **Kęstutis Žiemys** (4 kl., darbas „Iš senelio skrynios“, vad. Teresa Zajančkovskaja); Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro aplinkotyros būrelio narys **Gediminas Žiemys** (5 kl., darbas „Gamtiniai dažikliai“, vad. Irena Stankevičienė, Rima Skrabiienė); Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro aplinkotyros būrelio narė **Saulė Skrabaitė** (4 kl., darbas „Gamtiniai dažikliai“ (vad. Irena Stankevičienė, Rima Skrabiienė); Kauno jezuitų gimnazijos mokytojos Rigondos Skorulskienės mokiniai: **Paulius Advilonis** (6 kl., darbas „Kieto (miltelių) ir skysto pavidalo skalbiklių ir dėmių valiklių efektyvumas skalbiant rašalo dėmes“) ir **Vytenis Petrauskas** (6 kl., darbas „Taškelių įtaka ekrano raiška“).

Vyresniųjų grupėje yra Šakių r. Gelgaudiškio vidurinės mokyklos mokytojos Lilijos Ūsienės mokiniai **Milda Dvilaitytė ir Giedrė Staskevičiūtė** (8 kl., darbas „Triukšmo lygio mokykloje tyrimas“); Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazijos mokytojos Zitos Gudauskienės mokinys **Modestas Gudauskas** (8 kl., darbas „Veiksniai, turintys įtaką deguonies kiekiui žmogaus organizme“); Vilkaviškio r. Vištyčio Petro Kriaučiūno vidurinės mokyklos mokytojos Janinos Vasaitienės mokiniai **Diana Želvytė, Greta Ivaščenkaitė** (8 kl., darbas „Vištyčio miestelio oro ir vandens užteršimo įvertinimas naudojant bioindikatorius – kerpes ir vandens mikroorganizmus“); Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos mokytojos Danutos Mureikienės mokinės **Ana Krupovič, Karina Miskevič** (9 kl., darbas „Šalčininkų miesto vandens telkinių stebėjimas ir vertinimas“);

Mišrioje ir pačių vyriausiųjų grupėje yra Vilniaus Pranciškaus Skorinos vidurinės mokyklos mokytojų Svetlanos Griško, Galinos Vincukevičienės mokinių **Gretos Vincukevičiūtės** (10 kl.), **Michailo Griško** (8 kl.), darbas „Invazinių augalų (Uosialapio klevo) ekstraktų sukeliama poveikio *Nitellopsis Obtusa* ląstelėse tyrimas“; Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos mokytojos Daivos Paškauskienė mokinių **Lauryno Mockeliūno ir Ritos Šiaučiukėnaitės** (10 kl.) darbas „Detergentų įtaka vikių ir kviečių vystymuisi“; Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro biochemijos būrelio narių **Natalijos Stepurko** (12 kl.), **Algirdo Žemio** (9 kl.) darbas „Antibakterinės šelako plėvelės gaminimas ir jos savybių tyrimas“ (vad. Julija Baniukevič); Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos mokytojos Astos Eidukaitienės mokinių **Aistės Eidukaitytės, Luko Gambicko** (11 kl.) darbas „Plaukų dažymas augaliniais pigmentais“; Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro biochemijos būrelio narės **Lanedos Burbulytės** (12 kl.) „Flavanoidų sąveikos su metalo jonais ir antioksidacinių savybių tyrimas“ (vad. Julija Baniukevič).

Paskatinamieji diplomai ir prizai buvo įteikti dar 13 mokinių iš įvairių Lietuvos mokyklų.

Konkursas buvo pastebėtas įvairių firmų ir bendrovių (pvz., UAB „ThermoFisherScientific“, UAB „Bioeksma“, UAB „Lokmis“ ir UAB „Kremblis“). Rėmėjų dėka konkurso laureatai buvo apdovanoti ne tik Centro diplomais, bet ir dovanomis. Kol mokiniai komisijos nariams pristatė savo darbus, mokytojai ir tiriamųjų darbų vadovai dalyvavo jiems surengtame kvalifikacijos tobulinimo seminare „Tiriamųjų darbų sėkmės aspektai“. Jiems savo išpūdžius papasakojo 2011 metų Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurso nugalėtojas Povilas Kavaliauskas.

Konkursas vyksta Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centre. Informacija apie konkurso laiką kiekvienų metų spalio mėn. paskelbiama tinklalapyje www.lmitkc.lt. Dalyvio paraišką ir darbo santrauką (apimtis – ne daugiau kaip pusė puslapio) reikalaujama atsiųsti iki konkurso likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui šiuo adresu: Žirmūnų g. 1B, LT09101, Vilnius arba elektroniniu paštu: chemija@lmitkc.lt. Po to kiekvienas autorius yra pakviečiamas asmeniškai.

Apibendrinimas

Konkurso „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ sėkminga 14 metų veikla ir rezultatai akivaizdžiai parodo, kad jis užima svarbią vietą mokinių gamtamoksliniame ugdyme, motyvuoja mokinius užsiimti moksline tiriamąja, projektine veikla, padeda plėsti savo žinias, taikyti turimus ir naujai įgyjamus gebėjimus ir įgūdžius. Be to, tai puiki galimybė pasitarti su vertinimo komisijos nariais, įvairių mokslo sričių ir technologijų specialistais, kaip toliau ir geriau vystyti pasirinktą tyrimų temą, pamatyti jos perspektyvas ir tinkamai pasiruošti aukštesnės pakopos gamtamokslinio ugdymo konkursams.

Mes pastebėjome, kad konkurso dalyviams ypač svarbi tarpusavyje komunikacija. Mokiniai bendraudami tarpusavyje ir stebėdami vieni kitų darbus, girdėdami, kaip kiti atsakinėja į vertinimo komisijos narių klausimus, mokosi dar tinkamiau pristatyti savo darbus, semiasi idėjų.

Per 14 konkurso „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ gyvavimo metų žymiai išsiplėtė dalyvių geografija. Mokiniai jau buvo atvykę iš Alytaus, Jurbarko, Kauno miesto, Kauno rajono, Lazdijų, Panevėžio, Panevėžio rajono, Šiaulių rajono, Šilalės, Varėnos rajono, Vilniaus, Vilniaus rajono, Kretingos, Telšių, Vilkaviškio, Joniškėlio, Kėdainių, Pasvalio, Raseinių, Elektrėnų, Širvintų. Tai rodo konkurso reikalingumą ir būtinybę jo veiklą tęsti ir pagal galimybes plėsti kaip efektyvią moksleivių gamtamokslinio ugdymo formą.

Literatūra

Salickaitė-Bunikienė L., Stankevičienė I. (2002). Neformalaus gamtamokslinio ugdymo įtaka moksleivių chemijos mokslinių darbų konkursų raidai, turiniui ir rezultatams. – *Gamtamokslinis ugdymas bendrojo lavinimo mokykloje (konferencijos pranešimų medžiaga)*. Vilnius, 194–200 p.

Tarptautinių žodžių žodynas. Red. Ch. Lemchenas (1969). Vilnius, 411 p.

Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro svetainė: <http://www.lmitkc.lt/> (žiūrėta 2012.03.15)

Summary

SYNOPSIS OF SCHOOLCHILDREN SCIENTIFIC AND CREATIVE RESEARCH WORKS CONTEST „My view at the world around me” WITHIN 1999–2012 YEARS PERIOD

Irena Stankevičienė, Julija Baniukevič

Lithuanian Youth Information and Technical Creativity Centre, Vilnius

Laimutė Salickaitė-Bunikienė

Drukshiai Ecological Education School, Vilnius

This article shows the importance of young researchers' preparation to scientific contests in biology, chemistry, physics and other fields. It is discussed and shown how research works contest „My view at the world around me” in fourteen years period (1999–2012) influenced the schoolchildren development successfully. It plays the important role in Natural Science Education, helps to motivate students to pursue scientific and exploratory project work. The participation in this contest teaches students to think creatively, to find out crazy ideas and apply existing, newly acquired abilities and skills to make this ideas become real research work. Furthermore, it is an opportunity to consult and discuss your obtained results with jury members, experts of different fields of science and technology, which helps to develop and improve selected research topic. This contest is the first step on the way to the participation in the higher level of natural science education competitions between young scientists.

It was observed that important element in the contest is communication between participants. Students communicate to each others, watch others research works, hear the answers to jury questions and learn to present their work, ideas more properly and precisely.

Within fourteen years of the contest existing period this competition expanded the geography of tenderers significantly and became popular among Lithuanian schools from Alytus, Jurbarkas, Kaunas, Lazdijai, Panevezys, Šiauliai, Šilalė, Varėna, Vilnius, Kretinga, Vilkaviškis, Joniškis, Telšiai, Pasvalys, Raseiniai, Elektrėnai, Širvintos etc. This is the best evidence that this contest must be continued because it is a good and effective form to teach natural sciences at schools and important for scientific students education.

Keywords: schoolchildren, creative research works contest, natural sciences, biology, chemistry, physics.